

Onderzoeken en publicaties over en door Oefenen.nl

2022

Buiskool, Bert-Jan en Ben Vaske: *Naar een volwaardige (digitale) infrastructuur voor basisvaardigheden voor volwassenen*. Den Haag/Utrecht: Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl/Ockham IPS, mei 2022.

Buiskool, Bert-Jan, Simon Broek en Ben Vaske: *Een digitale infrastructuur voor basisvaardigheden voor iedereen, Een verkennend onderzoek. Eindrapport*. Utrecht/Den Haag: Ockham IPS/Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl, maart 2022.

2021

Bohenn, E. en M. de Greef: 'Succesvol leren van laagopgeleide werknemers'. In: R. Poell & J. Kessels: *Handboek Human Resource Development, Organiseren van het Leren*. Leuven/Amsterdam: Uitgeverij LannooCampus, 2021, p. 541-557.

Leren in de educatie, Lesgeven, begeleiden en faciliteren. Onder redactie van Ella Bohenn, Ina den Hollander en Ben Vaske. Den Haag/Amsterdam: Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl/Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, 2021.

Bundel met 22 artikelen over diverse aspecten van de volwasseneneducatie.

2020

Vaske, Ben: 'Digitale vaardigheden: de praktijk van alledag'. Onderdeel van artikelenserie *Leren in de educatie, Lesgeven, begeleiden en faciliteren*. Onder (eind)redactie van E. Bohenn, I. den Hollander, R. Thijssen en B. Vaske. Den Haag: Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl, 2020. Te downloaden van de Kennisbank op www.oefenen.nl.

2019

Greef, M. de: *De Liedjeskast zorgt voor een betere ondersteuning voor leerlingen*. Vrije Universiteit Brussel/UNESCO Chair of Adult Education, 2019.

2018

Bertling L., F. Arrahmani, Y. Bleeker: *Tel je Geld, Eerste indrukken en suggesties ter verbetering. Onderzoeksrapport*. Amsterdam: Regioplan, 22 juni 2018.

Bohenn, E., A. Groot, M. de Hoo [e.a.]: *NT1leren.nl, Beschrijving methodiek*. Den Bosch/Den Haag: CINOP/Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl, 2018. (In Opdracht van Tel mee met Taal).

Groot, A.: *NT1leren.nl, Evaluatie van een digitale methodiek om laaggeletterden tegen te gaan en maatschappelijke participatie te vergroten*. Den Bosch, ecbo, 2018.

R. Koops van 't Jagt: *Show, don't just tell, Photo stories to support people with limited health literacy*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 2018. Proefschrift.

'Online taalles aan de keukentafel'. Op <https://www.telmeemetaal.nl/succesverhalen/innovatieve-projecten/online-taalles-aan-keukentafel/>.

Palmen, M.: 'Where are the social media apps for adult learners?' *EPALE*, 16/02/18: <https://ec.europa.eu/epale/en/blog/where-are-social-media-apps-adult-learners>. (Interview met Ben Vaske).

Poel, A-M van der: 'De Maatschappelijke Bibliotheek spreekt met ... Ben Vaske'. Blog op de website van ProBiblio: <https://www.probiblio.nl/blog/de-maatschappelijke-bibliotheek-spreekt-met-ben-vaske>

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Digitale Basisvaardigheden, 2017-2018*. Rotterdam: NextValue Research, december 2018 (in opdracht van de Koninklijke Bibliotheek).

Taalcafés en cursussen digitale vaardigheden: een kwalitatief onderzoek naar ervaringen en opbrengsten. In opdracht van Koninklijke Bibliotheek en ProBiblio/Taalnetwerk BOZH. Door Panteia, 2018. (<https://www.bibliotheekbasisvaardigheden.nl/dam/bestanden/algemeen/je-hoeft-niet-bang-te-zijn-rapport.pdf>)

Vaske, B.: 'Zelfredzamer met emanciperende technologie'. Op www.volwassenenleren.nl (verschijnt in september).

2017

'Apps voor afasie, Oefenen.nl, Taalklas.nl'. In: *Hersenletsel Magazine*, herfst 2017, p. 36-37.

Broek, S. en B-J Buischool: *Verkenning Oefenen.nl 2016, Eindrapport*. Utrecht: Ockham/IPS, 3 maart 2017.

Christoffels, I., S. Smit en A. Groot: *Oefenen.nl in contexten van licentiehouders, Een onderzoek naar gebruik, effectiviteit en kansen voor doorontwikkeling van Oefenen.nl-materialen in begeleide context*. 's-Hertogenbosch/Rotterdam: ecbo/NextValue Research, 2017 (In opdracht van Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl).

Mensen die een zetje kunnen gebruiken, Deelgroepen beter toerusten voor deelname aan de maatschappij. Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl op basis van quickscan NextValue Research, 2017.

Middel, A. en B. Vaske: 'Kam ik of dam ik? Vijftien taalregels warden liedjes'. In: *Tekstblad* 03, 2017, p. 26-28

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Digitale Basisvaardigheden: September 2016-maart 2017*. Rotterdam: NextValue Research, mei 2017 (in opdracht van de Koninklijke Bibliotheek).

Vaske, B.: 'Opening up a new market for adult/basic education'. In: *EPALE, Elektronisch platform voor volwasseneneducatie in Europa*, 20 maart 2017, <https://ec.europa.eu/epale/nl/node/33683>.

2016

Koops van 't Jagt, R., A.F. de Winter, S.A. Reijneveld, J.C.J. Hoeks & C.J.M. Jansen: 'Development of a Communication Intervention for Older Adults With Limited Health Literacy: Photo Stories to Support Doctor-Patient Communication'. In: *Journal of Health Communication, International Perspectives*, 26 September 2016, <http://www.tandfonline.com/loi/uhcm20>.

Koops van 't Jagt, R., A.F. de Winter en C.J.M. Jansen: 'Fotostrips in plaats van folders, Ondersteuning van mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden'. In: *Nederlands Tijdschrift Geneeskunde*, 2016; 160: D294.

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Digitale Basisvaardigheden, 2015-2016*. Rotterdam: NextValue Research, December 2016 (In opdracht van de Koninklijke Bibliotheek).

Verstegen, S. en J. Evers-Vermeul: 'Ervaringen en mogelijkheden, Online leren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt'. In: *Sociaal Bestek* februari/maart 2016, p. 8-10.

2015

Coronel, M.: 'Digitale vaardigheid is een 'sleutelvaardigheid' geworden'. In: *Leef en leer! in Amsterdam*. Publicatie van het project Leef en leer! ter gelegenheid van de conferentie Leef en leer! op 25 juni 2015 in Amsterdam, p. 9-11.

Greef, Maurice de: 'Social media for low-skilled adults: new opportunities', *European Lifelong Learning Magazine (ELM)*, <http://www.elmmagazine.eu/articles/social-media-for-low-skilled-adults-new-opportunities>.

Korving, J.: 'Leren verrijkt leven van volgers E(ducatieve)TV.nl'. In: *Den Haag Centraal*, jaargang 9, nr. 433, 4 september 2015, p. 4.

'Oefenen.nl richt zich vooral op praktijksituaties'. <http://www.miramedia.nl/wijkbewoner-digitaal/oefenennl-richt-zich-vooral-op-praktijksituaties.htm>.

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Klik & Tik in bibliotheken. Tussenrapportage september 2014-februari 2015*. Rotterdam: NextValue Research, maart 2015 (In opdracht van de Koninklijke Bibliotheek).

Vaske, Ben: 'Sociale media: geboortestadum of eerste schreden?' *Elektronisch Platform voor volwasseneneducatie (EPALE)*, <https://ec.europa.eu/epale/nl/blog/social-media-birth-stage-or-first-baby-steps>.

Vaske, Ben A.M.: 'Lower educated adults learn basic skills online'. In: I. van de Craats, J. Kurvers & Roeland van Hout (eds.): *Adult literacy, second language, and cognition*. Nijmegen: Centre for Language Studies, 2015.

Verspiek, M.: 'NLvaardig, thuis Nederlands leren, Online aan de slag met hulp van docent en vrijwilliger.' In: *Les* 194, 2015.

2014

Bohenn, E., B. Vaske en H. Winninghoff: *We leren altijd. 10 jaar ETV.nl*. Den Haag: Stichting Expertisecentrum ETV.nl, 2014. (ISBN/EAN 978-90-821854-0-9).

Fuhri Snetlage, K. en A. de Groot: 'Educatie werkt! Educatiebeleid in Amsterdam'. In: *Les 192*, 2014, p. 42-45.

Knippenberg, M.A.J.: *Gebruikersdata Oefenen.nl, Een verkennend onderzoek naar het verzamelen en analyseren van gebruikersdata van Oefenen.nl*. Lansingerland, 2014. In opdracht van Stichting Expertisecentrum ETV.nl.

Laar, F. van der: 'Hoe word je geletterd in een andere taal?' In: *Tekstblad*, 104, 05/06, p. 46-48.

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Klik & Tik in bibliotheken 2013-2014*. Rotterdam: NextValue, oktober 2014. In opdracht van Sectorinstituut Openbare Bibliotheken.

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Klik & Tik in bibliotheken, Tussenrapportage 2013 – februari 2014*. Rotterdam: NextValue, 2014. In opdracht van Sectorinstituut Openbare Bibliotheken.

2013

Bersee, T. en B. Vaske: 'Naar een volwasseneneducatie nieuwe stijl'. In: *Sociaal Bestek* jaargang 75, nr. 8/9, 2013, p. 30-32.

Klute, E. en B. Vaske: 'Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.' In: *Sociaal Bestek* jaargang 75, nr. 11, 2013, p. 22-24.

Lange, Y. de: *Evaluatie Oefenen.nl*. COS Jaargang 30 nummer 06, 2013. www.cos-online.nl.

Mes, M. en B. Vaske: 'Online (taal)leren: Hoe bereik je meer met minder?' In: *Sprank, Opinieblad voor participatie, werk en inkomen*, 7 maart 2013.

Smit, S. en D. Camo: *Gebruikersonderzoek Oefenen.nl 2012, Een kwantitatief onderzoek onder actieve en niet-actieve accounthouders van de portal Oefenen.nl van ETV.nl*. Rotterdam: NextValue Research, mei 2013. In opdracht van Steunpunt Taal en Rekenen ve en Stichting Expertisecentrum ETV.nl.

Smit, S. en D. Camo: *Monitor Klik & Tik in bibliotheken 2012-2013*. Rotterdam: NextValue, 2013. In opdracht van Sectorinstituut Openbare Bibliotheken.

Vaske, B. and A. Schrijvers-van de Peppel: 'Digital Learning: A Breakthrough for Low-Skilled Adults'. In: *ICT for Language Learning, Conference Proceedings 2013*. 6th Conference Edition. Libreriauniversitaria.it Edizione – Webster srl, 2013, p. 291-293.

2012

Bersee, T.: 'Digitaal leren ook bij laagopgeleiden effectief, Expert aan het woord.' In: *BuitenGewoon werken*, SBCM A&O-fonds sociale werkvoorziening, zomer 2012.

Bohenn E. en M. de Greef: *Aan de slag met leer- en toetsmateriaal voor volwassenen. Analyse leer- en toetsmaterialen Taal, Rekenen en Digitale Vaardigheden voor volwassenen*. Ede: Steunpunt Taal en Rekenen VE, 2012.

Greef, M. de m.m.v. M. Hanekamp, M. Segers, D. Verté en C. Lupi: *Leren in verschillende contexten; De opbrengsten van taal- en basisvaardigheden voor laagopgeleiden*. 's-Hertogenbosch: CINOP/Artéduc, februari 2012. M.n. par. 3.7: Onderzoekspopulatie trajecten vanuit digitale oefenomgeving, p. 29-31 en par. 4.3: Toename sociale inclusie en arbeidsontwikkeling vanuit digitale oefenomgeving, p. 36-37 en hoofdstuk 5: Investeren in scholing aan laagopgeleiden loont?, p. 39-41.

Hanekamp, M. en I. Bos m.m.v. I. den Hollander, P. Steehouder [e.a.]: *Vrijwilligers in educatieve trajecten*. 's-Hertogenbosch: CINOP, april 2012. M.n. hoofdstuk 5: Case 3: Online ondersteunen bij informeel leren, p. 21-24.

Smit, S. en D. Camo: *Op Stage! VMBO. Een onderzoek naar bekendheid, gebruik en waardering van de televisieserie Op Stage! VMBO onder ouders en vmbo-scholen in de gemeente Den Haag*. Rotterdam: NextValue, november 2012. In opdracht van Stichting Expertisecentrum ETV.nl.

Smit, S.: *Meetinstrument Klik & Tik in bibliotheken. Verslag van de ontwikkeling van een meetinstrument voor het inzichtelijk maken van effecten bij deelnemers aan Klik & Tik in bibliotheken*. Rotterdam: NextValue, november 2012. In opdracht van Stichting Probiblio en Sectorinstituut Openbare Bibliotheken.

Smit, S. en C. van de Ven: *Van kickstart tot cursus. Een kwalitatief onderzoek naar succesfactoren en verbeterpunten bij de inzet van de Klik & Tik-materialen bij educatie voor mediawijsheid in bibliotheken*. Rotterdam: NextValue, juni 2012. In opdracht van Stichting Probiblio en Sectorinstituut Openbare Bibliotheken.

2011

Greef, M. de m.m.v. E. Bohenn: *Ondersteuning en certificering van digitaal leren voor laagopgeleiden, Kader voor een digitale leer- en oefenomgeving*. 's-Hertogenbosch: Arteduc, april 2011.

Greef, M. de: 'Laagopgeleide bepaalt leren het liefst zelf. Digitaal leren: flexscholing thuis en op de werkplek.' In: *SW-journaal*, 12 december 2011 (Themakatern ICT), p. 32-34

Greef, M. de: 'Succesvol digitaal leren voor laagopgeleiden, Een onderzoek naar randvoorwaarden'. In: *Alfa-nieuws* nr. 4, november 2011, p. 6-8.

Jansen, F.: *Screening ETV.nl-materialen op www.oefenen.nl*. In opdracht van Stichting Expertisecentrum ETV.nl. Amsterdam, 3 november 2011.

Langens, E. en M. Hanekamp: *Online ondersteuning voor laaggeletterde gebruikers van www.leesenschrijf.nl*. 's-Hertogenbosch: CINOP, 6 april 2011.

Smit, S.: *Thuis op school onder de aandacht, Een kwantitatief onderzoek naar het multimedialprogramma Thuis op School onder scholen en instellingen in Den Haag*. Rotterdam: NextValue, maart 2011.

Smit, S. m.m.v. T. Bersee: 'Om van gewone dingen meer te weten', *Een brede verkenning naar het gebruik en de waarde van ETV.nl-materialen in non-formele educatie voor volwassenen*. Rotterdam: NextValue Research, 2011.

Veltman, M. en A. van Welzen: *ETV.nl propositie- en doelgroepen*. Amsterdam: The Choice marktonderzoek & advies, augustus 2011.

2010

Langens, E.: *Pilot Online Ondersteuning, Evaluatie van de Helpdesk bij 'Lees en Schrijf!'*. 's-Hertogenbosch: CINOP, 29 maart 2010.

Smit, S.: *Inventarisatie online oefenmateriaal Nederlandse taal*. Rotterdam: NextValue onderzoek en advies, 2010.

S. Smit, m.m.v. T. Bersee: 'Werken met *Lees en Schrijf! Taal op je werk*. Het liefst met een beetje begeleiding'. In: *ALFA-nieuws*, nr. 1, maart 2010, p. 7-10

Berg, B. van den, C. Holland, R. te Velde, B. Vaske en H. Winninghoff: *Portal Oefenen.nl, Een groeimodel*. Rotterdam/Utrecht: Stichting Expertisecentrum ETV.nl/Dialogic innovatie en interactie, november 2010.

2009

Handboek NT1, Voor docenten en opleiders. Ella Bohnenn: samenstelling en redactie. Leiden: De Witte Uitgeverij, 2009. Een initiatief van Ella Bohnenn, Marijke Tiemersma (Hollandse Luchten) en Ben Vaske (Stichting Expertisecentrum ETV.nl).

Sande, M. van de: *Rapportage vooronderzoek Multimediateleprogramma 'Ouders en School'*. Den Haag: De Haagse Hogeschool/Kenniscentrum Jeugd en Opvoeding, januari 2009.

Sande, M. van de: *Rapportage toetsing o-uitzending 'Thuis op school'*. Den Haag: De Haagse Hogeschool, juli 2009.

Smit, S. m.m.v. T. Bersee: 'Ik wil nou eens een keer zelfstandiger worden!' *Een kwalitatief onderzoek naar ervaringen van laaggeletterden en docenten met het multimediateleprogramma Lees en Schrijf! Taal op je werk*. Rotterdam: NextValue onderzoek en advies, september 2009.

2008

Argioliu, R., K. van Dijken, C. Geerdes, S. Pekelsma: *ETV.nl Toolbox, Instrumenten voor het meten van effecten van een educatieve mediamix*. Den Haag: Nicis Institute, februari 2008.

Sterk, G. en J. van Steen: *De impact van Lees en Schrijf! Onderzoek onder het publiek van Lees en Schrijf!* Utrecht: Mira Media, april 2008.

Vaske, B. en H. Winninghoff: *M-leren en de mobiele telefoon, Over het gebruik van mobiele technologie in het onderwijs*. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl, 2008.

2007

Baaren, J. van der, M. Rutjens, S. Stoyanov: *Secundaire analyse ETV.nl onderzoeksgegevens 2004-2005*. Heerlen: Open Universiteit, Onderwijstechnologisch expertisecentrum, januari 2007.

Neuvel, J. m.m.v. A. Klaassen: *Monitor Lees en Schrijf!*. 's-Hertogenbosch: CINOP, oktober 2007.

2005

Bereik en waardering van Educatieve Televisie in Den Haag 2005. Eindrapport. Leiden: Research voor beleid. Een onderzoek in opdracht van de Gemeente Den Haag.

Neut, I. van der, B. van Wolput, H. Moors: *Het rendement van ETV.nl*. Tilburg: IVA beleidsonderzoek en advies, 2005.

Onderzoek bekendheid en waardering ETV.nl onder Utrechtse allochtonen. Utrecht: Onderzoeksbureau Labyrinth, juli 2005.

Verhoeks, W.: "Kijken is goed! Luisteren gaat je hoofd niet in." *Een onderzoek naar woordenschatverwerving bij langzaamlerende laagopgeleide volwassen tweedetaalleerders met het Educatieve Televisieprogramma 'Taalklas.nl'*. Afstudeerscriptie Taalwetenschap-Interculturele Communicatie-NT2 expert, Universiteit Tilburg, Faculteit Communicatie en Cultuur, 20 juni 2005.

2004

Sonnemans, C. en H. Winninghoff m.m.v. P. Barkman-Vriezen en B. Vaske: *Venster op de wereld, Een verkenning naar educatieve televisie in de wereld*. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl, 2004.

Vaske, B. en H. Winninghoff: *Metten en weten, Een verkenning naar de verdere ontwikkeling van ETV.nl*. Rotterdam: Stichting Expertisecentrum ETV.nl, april 2004.

2003

Broesterhuizen, M.: 'Educatieve televisie klaar voor landelijke uitbreiding'. In: *BveMagazine* november 2003, p. 8-9.

Educatieve televisie: een goede investering voor onderwijs en inburgering! Reader voor de besloten werkconferentie 16 april 2003. Den Haag. Eindredactie: A. van de Peppel, R. Timmerman en B. Vaske.

